

Barne- og likestillingsdepartementet
Samlivs- og likestillingsavdelingen
Postboks 8036 Dep

0030 OSLO

HØRING - FORSLAG OM LOVFESTING AV KRISESENTERTILBUDET

Fra Sortland kommune gis følgende høringsuttalelse til forslag om lovfesting av krisesentertilbudet i Norge. Sortland kommune er vertskommune for Vesterålen krisesenter. Krisesenteret er i dag drevet delvis ved lønnet arbeidskraft og delvis ved frivillig innsats.

1) Beskrivelse av dagens situasjon:

Det bemerkes at det er gitt en grundig gjennomgang av dagens situasjon ved krisesentrene i Norge. Gjennomgangen er svært nyttig i forhold til at den gir en god beskrivelse av nåsituasjonen ved krisesentrene. Dette underbygger behovet som krisesentrene dekker.

2) Hva skal lovfestes og forankring av tilbudet.

Sortland kommune mener først og fremst at det er riktig å lovfeste krisesentertilbudet. Dette er en god måte å sikre et godt tilbud til personer som utsettes for vold i nære relasjoner. Gjennom lovfesting vil tilbudet bli sikrere og uavhengig av geografi og andre tilfeldige forhold.

Det ansees også som riktig at dette ansvaret legges på kommunene. Sortland kommune er også enig i at det gis relativt stor frihet til kommunen med tanke på organisering av tilbudet. De fleste små kommuner vil være avhengig av å gjøre dette tilbudet til et interkommunalt tilbud. For Sortland vil lovfesting sannsynligvis føre til at kommunen får en vertskommunerolle, i og med at vi har et krisesenter liggende i kommunen allerede.

3) Kommunens ansvar og innholdet i krisesentertilbudet.

Sortland kommune er enig i at tilbudet ved krisesentrene gis som et lavterskeltilbud. Et tilbud som kan gis raskt og uavhengig av søkekompetanse hos brukeren er en forutsetning for at tilbudet skal kunne dekke det reelle behovet.

Kommunen er enig i innholdet i tilbudet slik det er beskrevet i notatet.

4) Målgrupper for krisesentertilbudet.

Sortland kommune er prinsipielt enig i at tilbudet skal ”omfatte alle personer utsatt for vold i nære relasjoner, uavhengig av alder, kjønn, etnisk bakgrunn, funksjonsevne, seksuell orientering, livssyn eller religiøs tilhørighet.”

I Vesterålen kriesesenter gis det i dag ikke tilbud til menn. For å eventuelt imøtekomme et lovkrav om at også menn skal kunne motta et slikt tilbud vil det etter kommunens syn medføre kostnader både på investerings- og driftssiden. Det vil måtte etableres et botilbud for menn fysisk atskilt fra dagens kriesesenter. Det medfører kjøp eller leie av nye lokaler, noe som igjen generer utgifter i form av leie/kapitalutgifter samt driftsutgifter til bemanning. En slikt utgift vil ikke kommunen kunne bære uten full kompensasjon fra staten.

For Sortland som fremtidig vertskommune vil en oppleve at noen personer som oppsøker kriesesenteret ikke har bopel i Sortland. Mange av disse vil ha behov for økonomisk støtte i en overgangsfase, noen også på lengre sikt. Vi mener at det må tas hensyn til denne merbelastningen som vertskommuner vil få over sosialbudsjettet. Dette kan hensyntas enten som et kriterie forbindelse med rammeoverføringer eller gjennom en refusjonsordning.

5) Kvaliteten i tilbudet og tilrettelegging for ulike brukergrupper.

For å ivareta barn på en god måte i kriesesentrene er det bl.a viktig med gode fysiske forhold med rimelig mulighet for privatliv. Et slikt krav vil medføre at mange kriesesenter må opprustes og eventuelt utvide kapasiteten. En må også sørge for at det bygges opp tilstrekkelig kompetanse om barn utsatt for vold, enten direkte eller som vitne til vold. Kommunene må, i tillegg til at kriesesentrene selv skaffer seg kompetanse om barn, sørge for at øvrige kommunale instanser dras inn i dette arbeidet. Dette vil sikre rett kompetanse i de fleste tilfeller.

6) Samordning av tjenester.

Dette er også et punkt som kommunen er prinsipielt enig i. Utarbeiding av individuell plan anses som et formålstjenelig middel for å oppnå gode tjenester og god kommunikasjon og samordning mellom forskjellige tjenesteytere. Dette er imidlertid også et punkt som vil kreve ressursinnsats fra kommunen ut over det som forventes i dag. Forholdet må hensyntas når kommunens økonomiske rammer fastsettes.

7) Taushetsplikt og opplysningsplikt.

Sortland kommune slutter seg til at taushetsplikten til ansatte skjerpes og lovfestes. En lovfesting av opplysningsplikten til barnevernet anses også som helt nødvendig for å kunne ivareta barns rettigheter på en tilfredsstillende måte.

8) Politiattest

Det foreslås å innføre krav om politiattest for personer som skal ansettes i kriesesentre. Dette er det samme kravet som er til personer som skal jobbe med barn og psykisk utviklingshemmede. Kommunen er tilfreds med at dette kravet innføres og har god erfaring med tidligere lovkrav knyttet til personer som skal jobbe med barn og psykisk utviklingshemmede.

9) Internkontroll og kommunalt tilsyn.

Det er ikke urimelig at det stilles et slikt krav til kommunene, men her vil det igjen bli et ressurs spørsmål om kommunen vil klare å gjennomføre dette nye kravet. Det påpekes at kommunen må settes i økonomisk stand til å gjennomføre dette på en tilfredsstillende måte.

10 og 11) Statlig tilsyn/forholdet til Svalbard.

Ingen kommentar til dette punktet.

12) Økonomiske og administrative konsekvenser

Sortland kommune er fornøyd med at staten innrømmer at lovforslaget har økonomiske konsekvenser. I vår kommune vil det være behov for utbedring av lokalene som i dag brukes til krisesenter. Alternativet til opprusting er nybygg. Begge deler vil enten medføre behov for et engangstilskudd som dekker dette behovet eller økte framtidige tilskudd for å dekke kapitalkostnader. I tillegg kommer et eventuelt krav om å kunne stille med krisesentertilbud til menn, noe som vil medføre både økte driftskostnader og eventuelt engangskostnader til nybygg eller opprustning av annet bygg.

I tillegg vil det måtte påregnes at den betydelige frivillige innsats som i dag ytes ved krisesentrene helt eller delvis vil opphøre ved kommunal overtakelse. Dette vil bety betydelig økning i driftskostnadene.

For Sortland kommune er det i dag ikke mulig å stipulere hva en lovfesting og overgang til kommunal drift vil bety i økte utgifter. Det er imidlertid klart at utgiftene vil komme på 3 områder:

- 1) investeringer i lokal er og utstyr
- 2) økte driftskostnader i det framtidige krisesenter samt for vertskommunen (sosialhjelp samt merarbeid med krisesenterdrift)
- 3) ”prosjektkostnader” knyttet til overgangsfasen/etableringsfasen

Fra kommunen er det et klart krav at alle disse formene for utgiftsøkning vil måtte kompenseres fullt ut fra statens side.

Med hilsen

Turid Abelsen
Nestleder hovedutvalg for Helse, sosial og Omsorg